

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ HAGYATÉKI ELJÁRÁSHOZ

A hagyatéki eljárás megindítása, a hagyaték leltározása:

Eljáró hatóság: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Jegyzője megbízásából:

Igazgatási Osztály hagyatéki ügyintézői

Cím: 1042 Budapest István út 14. I. em. 42., 43. és 45. szoba

Ügyintézők:

Antal Viktória

Tel.: 231-3101/279 mellék

Heteiné Dobrán Mária

Tel.: 231-3101/297 mellék

Horváth Adrienn

Tel.: 231-3101/126 mellék

Lukácsné Borsányi Ágnes

Tel.: 231-3101/113 mellék

dr. Nagy Richárd István

Tel.: 231-3101/139 mellék

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő: 14.00 –18.00

Szerda: 10.00 -17.00

Péntek: 8.00 -12.30

Illetékességi terület: Az elhunyt utolsó belföldi lakóhelye (annak hiányában utolsó belföldi tartózkodási helye) Budapest IV. kerületben volt.

Hatáskör gyakorlója: Budapest IV. kerület Újpest Önkormányzat Jegyzője

A hagyaték átadása: a közjegyzők hatásköre. Az eljáró közjegyzőt az utolsó bejelentett állandó lakóhely és a haláleset hónapja határozza meg.

Dr. Rédling Beáta (01, 04, 07, 10. hónapokban elhunytak ügyében)

Irodacím: 1042 Budapest, Jókai u. 2/B. fszt./2.

Tel: 06-1-369-59-17, E-mail: iroda.redling@mokk.hu

Dr. Gulyás Noémi (02, 05, 08, 11. hónapokban elhunytak ügyében)

Irodacím: 1042 Budapest, Munkásotthon u. 8/C. I./2.

Tel: 06-1-370-4079, E-mail: gulyas.noemi@mokk.hu

Dr. Márton János (03, 06, 09, 12. hónapokban elhunytak ügyében)

Irodacím: 1041 Budapest, István út 16. István Irodaház I. em. 102-103.

Tel: 06-1-369-1033, E-mail: martonjanos@mokk.hu

A hagyatéki eljárás menete:

A hagyatéki eljárás megindulása, amikor a jegyző az örökhagyó haláláról értesül:

- a halott vizsgálati bizonyítvány alapján,
- holtak nyilvánító vagy a halál tényét megállapító végzés alapján,
- olyan személy bejelentése alapján, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik.

A halottvizsgálati bizonyítvány beérkezésével Budapest, IV. kerületi hagyatéki ügyintézők abban az esetben járhatnak el, ha az elhunyt személy utolsó belföldi lakóhelye (annak hiányában utolsó belföldi tartózkodási helye) Budapest, IV. kerületben volt.

A hagyatéki ügyintézők az ingatlan-nyilvántartás E-ing rendszerén keresztül adatot szereznek be az örökhagyó ingatlanvagyonáról.

A hagyatéki leltározásának megkezdése: az eljárás megindulását követő 8 napon belül.

A hagyatéki leltározása: az örökhagyó és a hagyatéki eljárásban érdekelt jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése.

A hagyatéki ügyintéző a halottvizsgálati bizonyítványban feltüntetett hozzátartozónak eljárási értesítőt és kitöltendő Nyilatkozat nyomtatványt küld. Felhívja a feleket, hogy a felhívás kézhezvételétől számított 8 napon belül jelentsék be, ha a tájékoztatásban foglaltakon felül további, a hagyatéki tárgyhöz tartozó vagyontárgy rögzítése szükséges a leltárban.

A hagyatéket leltározni kell:

- belföldön fekvő **ingatlanban** (lakás, garázs, föld, kert, telek, stb.) lévő tulajdoni hányadot;
- belföldi **cégjegyzékbe bejegyzett** gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedést
- **lajstromozott vagyontárgyat** (olyan ingó dolog vagy jog, melynek meglétét közhiteles nyilvántartás igazolja) pl.: engedélyhez kötött gépjármű; lőfegyver; védett műalkotás; egyéb; **nem tartoznak ide** a bankok, pénzintézetek, biztosítók nyilvántartásai, az azokban fellelhető vagyon kérelemre leltározható.
- **ingó** vagyont, ha értéke a törvényben megállapított öröklési illetékmentes (jelenleg 300.000,-Ft/örökös) értéket meghaladja.
- az öröklésben érdekelt(ek) indokolt kérelmére.
- ha az örökösként érdekelt öröklési érdeke veszélyeztetve van és méhmagzat, kiskorú, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú, ismeretlen helyen lévő személy, vagy ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy
- ha az örökösként érdekelt csak a Magyar Állam
- Hagyatéki vagyon hiányában, ha az örökösöknek kizárólag az örökös minőségük igazolására van szükségük, **öröklési bizonyítvány** kiállítására kerülhet sor.

Ha a hagyatéki tárgyat ingatlan vagyon képezi, a hagyatéki ügyintéző megkeresi az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat jegyzőjét adó- és értékbizonyítvány kiállítása céljából. Az adó-értékbizonyítványok kiállításához IV. kerületi családi lakóház esetén, illetve ha ezt az érdekeltek kéri az adó- és értékbizonyítványt kiállító ügyintéző helyszíni szemlét tart. (**Az Adóigazgatási Osztály elérhetőségei: 06/1-231-3101 vagy 06/1-231-3172, adougyek@ujpest.hu**) Az adó- és értékbizonyítványt az adó- és értékbizonyítványt kiállító ügyintéző közli az öröklésben érdekelttel. Az abban foglaltakkal szemben az öröklésben érdekelt a közléstől számított 15 napon belül fellebbezéssel élhetnek. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az adó- és értékbizonyítványt megállapító eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezést az adó- és értékbizonyítványt kiállító hatóságnál lehet előterjeszteni. A fellebbezés illetékköteles, melynek mértéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5 000 forint, legfeljebb 500 000 forint. A fellebbezési illetéket az adó- és értékbizonyítványt kiállító jegyző illetékessége szerinti Polgármesteri Hivatal átutalási számlájára kell befizetni.

A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza.

Amennyiben az örökhagyó tulajdonában álló mező-, erdőgazdasági hasznosítású földet - amely szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő és/vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva - a törvényes öröklés szabályai szerint több örökös közösen öröklő, annak érdekében, hogy az ingatlanon ne keletkezzen osztatlan közös tulajdon, az öröklésben érdekelt az alábbi lehetőségek közül választhatnak:

- a) az örökösársak osztályos egyezséget kötnek,
 b) az ingatlant az örökösársak az öröklésben érdekelt más személyre átruházzák akként, hogy ezzel közös tulajdon ne keletkezzen,
 c) az örökösársak az ingatlant egyben értékesítik, vagy
 d) az örökösársak az ingatlant az állam javára ingyenesen felajánlják.
 E körben nyilatkozatukat a közjegyzőnél kell megtenni.

A leltárba felvett **ingóság** értékének feltüntetése előtt az öröklésben érdekeltek arra - az érték meghatározását megkönnyítő adatok közlésével, a tárgy általuk becsült értékének megjelölésével - nyilatkozatot tehetnek.

Kötelesrész iránti igény bejelentése esetén a kötelesrész alapjának számításához szükséges vagyontárgyat 8 napon belül be kell jelenteni.

Az örökösként érdekelteknek lehetőségük van az eljárás leltározási szakaszában egymással, valamint a hagyatéki hitelezőkkel egyezségi tárgyalásokat folytatni. A feleknek lehetőségük van közvetítői eljárás igénybevételére is. Amennyiben a felek között megállapodás jön létre, az erről készült teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt írásbeli nyilatkozatukat, a megállapodást kötő felek közös kérelmére mint egyezségi tervezetet a feleknek az egyezségi tervezet egyezségkénti jóváhagyása iránti kérelmével együtt a jegyző a hagyatéki leltár mellékleteként a közjegyzőhöz továbbítja jóváhagyás céljából.

A feleknek egyezségkötésre a közjegyzői előtti eljárásban is lehetőségük van.

Ha az elhunyt személy után leltározandó vagyontárgy maradt, de sem végrendeleti, sem törvényes örökös nincsen akkor a várható örökös a Magyar Állam. Ebben az esetben helyszíni szemle tartását követően a hagyatéki leltár mellékletét képező dokumentumok, értékpapírok, esetleges készpénz bírói letétbe helyezéséről a hagyatéki ügyintéző gondoskodik, melynek időtartama a hagyatéki eljárás jogerős befejezéséig tart.

Ha az örökösnek magánszemély vagy jogi személy felé tartozása volt, és azt a jogosult hitelt érdemlően igazolja, úgy ezt a követelést hagyatéki teherként kell figyelembe venni.

A hagyatéki ügyintéző elkészíti a hagyatéki leltárt a rendelkezésre álló nyilvántartási adatok, a bemutatott iratok, a nyilatkozatok, alapján.

A hagyatéki ügyintéző a hagyatéki leltárt csak a fellebbezési határidő lejártá után, ha pedig az adó- és értékbecslés ellen fellebbezéssel éltek, akkor a fellebbezés elbírálása után küldi meg a közjegyzőnek mellékelve a leltár felvételkor benyújtott ingók eredetét igazoló okiratokat, egyéb iratokat, számlákat.

A hagyatéki leltár elkészítésének határideje: főszabály szerint 30 nap. E határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről okiratból tudomást szerez.

A hagyatéki eljárás folytatása a közjegyző előtt:

A hagyatékek megállapítása és az örökös(ök) részére történő átadása a közjegyző hatáskörébe tartozik.

A hagyatéki eljárás megszüntetése:

Ha az elhunyt személy után nem maradt sem ingatlan, sem meghatározott egyedi értéket képviselő ingóság, és erről a hozzátartozó büntetőjogi felelőssége ismeretében nyilatkozik, akkor az eljárást a hagyatéki ügyintéző megszünteti.

Biztosítási intézkedések a hagyatéki eljárásban:

A jegyző, vagy a hagyatéki leltár megküldését követően közjegyző az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére a hagyatékek megóvása érdekében biztosítási intézkedéseket tehet.

A biztosítási intézkedés elrendelésének feltétele, hogy

- a hagyatékek átadására még nem került sor, és
- az öröklésben érdekelt valószínűsítette, hogy a hagyatékhöz tartozó vagyontárgy veszélyben van.

Hivatalból is helye van biztosítási intézkedés elrendelésének, ha megállapítható a vagyontárgy veszélyeztetettsége, és az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnak, aki

- méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképeséget érintő gondnokság alatt álló személy és nincs törvényes képviselője vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el, vagy
- törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező olyan személy, aki ismeretlen helyen tartózkodik, vagy az ügyben más okból eljárni nem tud.

Biztosítási intézkedésként a következők rendelkezhetők el a leltárba felvett belföldi vagyon, a vagyon meghatározott része vagy egyes vagyontárgyak tekintetében pl.: bírósági letétbe helyezés, hatósági vagy közjegyzői letétbe vétel, birtokba adás (birtokban hagyás), zárlat, szükség esetén zár alá vétellel...

Ha a hagyatékban a Ptk. gazdasági társaságokra és szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés van, biztosítási intézkedésként a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására a társaság (szövetkezet) vagy a működésében érintett más személy, szervezet indokolt kérelmére ügygondnokot rendelhet ki. Emellett - az öröklésben érdekelt kérelmére - ügygondnok rendelhető ki abban az esetben is, ha a hagyatékban követelés van.

Az ügygondnok vagyonsökkenést eredményező határozat hozatalát a szavazatával nem támogathatja és a hagyaték terhére vagyoni kötelezettségeket nem vállalhat, kivéve, ha ezzel az érintett társaságot (szövetkezetet) és az örökösöként érdekeltet nyilván való károsodástól óvja meg.

Ha a leltár szerint a hagyatékban követelés van, annak behajtására az öröklésben érdekelt kérelmére a közjegyző ügygondnokot rendelhet ki.

Ha arra hivatalból nem került sor, az ügygondnokot bármelyik örökösöként érdekelt kérelmére a közjegyző (a leltár megküldéséig a jegyző) végzésben kirendeli, és feladatáról a végzés megküldésével egyidejűleg – ha az a végrendelet későbbi előkerülése miatt változik, akkor ismételten – tájékoztatja. Ha valamennyi öröklésben érdekelt közös kérelemben kéri meghatározott személy ügygondnokul történő kirendelését, akkor a kérelemben megjelölt személyt kell kirendelni; e kérelemben az öröklésben érdekeltnek nyilatkozniuk kell arról, hogy más öröklésben érdekeltről nincs tudomásuk.

A biztosítási intézkedést a jegyző általi elrendelés esetén a jegyző, közjegyző általi elrendelés esetén vagy maga a közjegyző, vagy megkeresésére a vagyontárgy fekvése szerint illetékes jegyző foganatosítja.

A biztosítási intézkedés költségeit a biztosítási intézkedést kérő előlegezi. A költségek viseléséről a biztosítási intézkedést megszüntető vagy az eljárást befejező végzésben kell rendelkezni.

A külföldi hagyatéki vagyon leltározása esetén a hagyaték leltározására vonatkozó szabályokhoz képest annyi az eltérés, hogy a külföldi hagyatéki vagyont a hagyatéki leltárba akkor kell felvenni, ha annak meglétét és hagyatékhöz tartozását igazolták. Ha az öröklésben érdekelt külföldi vagyon meglétét és hagyatékhöz tartozását igazolni nem tudja, de valószínűsíti, kérésére - a hagyatéki leltár megküldését követően - a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást állít ki annak érdekében, hogy az öröklésben érdekelt az előbbieken szerinti igazoláshoz szükséges okiratot beszerezhesse. A közjegyző az előbbieken foglalt kérelemtől függetlenül hivatalból is intézkedhet a külföldi vagyon meglétét és hagyatékhöz tartozását igazoló okirat beszerzése iránt.

A hagyatéki leltárban szereplő külföldi vagyonnak, e vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak a biztosítása érdekében az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást ad ki. A hagyatéki eljárási igazolás nem minősül biztosítási intézkedésnek.

Ügyfél joga:

- leltár felvételét kérje, hitelezői igényt jelentsen be,
- önmaga helyett törvényes képviselő, vagy az általa, ill. a törvényes képviselő által meghatalmazott cselekvőképes személy is eljárhat. A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni.,
- saját ügye irataiba az ügyintézővel történt előzetes egyeztetést követően, ügyfélfogadási időben, személyesen, illetve képviselője útján. betekinteni. Az iratbetekintés során másolatot készíthet, vagy – illeték lerovása mellett – másolatot kérhet. A másolat illetéke oldalanként 100.- forint. A másolatot a hatóság kérelemre hitelesíti, melynek illetéke oldalanként 100.- forint.
- jegyzőkönyv felvételét kérje,
- helyszíni leltár felvételét kérje,
- az eljárás során jogairól és kötelezettségeiről tájékoztassák.
- biztosítási intézkedések kérelmezésének lehetősége

Ügyfél kötelezettsége:

- jóhiszeműen közreműködjön,
- leltár felvétele során együttműködjön
- idézésnek eleget tegyen,
- hiánypótlásnak eleget tegyen

A hagyatéki eljárás költsége: a hagyatéki eljárás jegyzői szakasza (leltárfelvétel) illetékmentes.

A hagyatéki eljárás költsége:

- a közjegyzőt a közjegyzői díjszabásról szóló jogszabály szerint megillető munkadíj és költségtérítés (közjegyzői díjazás),
- az ügygondnok eljárásának külön jogszabályban meghatározott díja és költségtérítése (gondnoki díjazás),

- a biztosítási intézkedés elrendelésével és foganatosításával kapcsolatban felmerült, külön jogszabályban meghatározott költség (biztosítási intézkedés költsége), valamint
- a külföldi hatósághoz intézett megkereséssel összefüggésben felmerült költség.

A hagyatéki eljárásban nincs helye költségmentességnek és költségfeljegyzési jognak.

A közjegyzői díjak közös szabályai:

A közjegyzőt a törvény alapján végzett közjegyzői tevékenységéért munkadíj és költségtérítés illeti meg, amit az eljárás kezdeményező, hivatalból indult eljárás esetén az abban érdekelt fél köteles megfizetni (több fél esetén a fizetési kötelezettség egyetemleges). A közjegyzői díj várható összegéről a tevékenység megkezdésekor a felet a közjegyző tájékoztatja.

A közjegyzői díjakat elsősorban a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. (XI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) határozza meg, de vannak más jogszabályok is, amelyek egyes eljárások díjairól rendelkeznek. A közjegyzői díjazás jogszabályban meghatározott tételekből tevődik össze, és annak megfizetése kötelezettség, amelytől a közjegyző sem térhet el.

Jogorvoslat

A hagyaték leltározása során a nem a közjegyző által hozott végzésekkel szembeni jogorvoslatra a közjegyző végzése elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a fellebbezést a jegyzőnél kell előterjeszteni,

b) a végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben - a jegyző is megváltoztathatja, de ha a fellebbezésnek 3 napon belül nem, vagy nem egészben ad helyt, köteles azt haladéktalanul megküldeni a közjegyzőnek, aki - ha a fellebbezésben foglaltaknak 3 napon belül nem ad helyt - felterjeszti a bírósághoz.

Az eljárás során hozott végzésekkel szemben a fellebbezési illeték a vitássá tett követelés vagy követelésrész, ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg 200 000.- Ft 3%-a, de legalább 7 000. Ft.

Póthagyatéki eljárás:

A hagyatéki eljárás lefolytatására illetékes közjegyző kizárólagos illetékességgel rendelkezik ugyanannak az örökhyónak a hagyatékára vonatkozó újabb eljárásra (póthagyatéki eljárás, megismételt eljárás).

Ha a hagyatéki eljárás befejezése után válik ismertté az örökhyó hagyatékához tartozó valamilyen vagyontárgy, póthagyatéki eljárásnak van helye. A póthagyatéki eljárásra a hagyatéki eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az alaphagyatéki eljárásban tett nyilatkozatok és elvégzett eljárási cselekmények - az örökség visszautasításától vagy a visszautasítás jogáról való lemondástól eltekintve - a póthagyatéki eljárásra nem hatnak ki. A közjegyző a hagyatékátadó végzés meghozatalát megelőzően hivatalból intézkedik az alaphagyatéki iratok beszerzése érdekében.

Hatóságunk a nyilatkozatban szereplő érdekelték személyes adatait a 2010. évi XXXVIII. törvény VII. fejezete alapján kezeli. Az érintettek személyes adataik zárt kezelését külön – írásban- kérelmezhetik. Az adatkezelésről szóló tájékoztatót az érintettek megtalálják az ujpest.hu honlapon az Ügyintézés/Ügytípusok/Igazgatási Osztály/Hagyaték menüpont alatt.

Felhívjuk Tisztelt Ügyfeleink figyelmét, hogy digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény értelmében a hagyatéki leltár felvételéhez szükséges nyilatkozat, valamint a nemleges nyilatkozat elektronikusan is beküldhető.

Vonatkozó jogszabályok:

- A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (Hetv.)
- A hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010.(XII.31.) KIM rendelet
- A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) egyes részei a Hetv.-ben megjelölt esetekben
- A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény
- A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)
- A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.)